

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Europeiska struktur- och investeringsfonderna

Vägledning för medlemsstaterna
om årlig kontrollrapport och revisionsuttalande

(programperioden 2014–2020)

ANSVARFRISKRIVNING: *Det här är ett arbetsdokument som utarbetats av kommissionens avdelningar. Det ger, på grundval av tillämplig EU-lagstiftning, en teknisk vägledning för tjänstemän och myndigheter som deltar i övervakning, kontroll eller genomförande av de europeiska struktur- och investeringsfonderna (med undantag för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu)) om tolkningen och tillämpningen av EU:s regler på detta område. I denna vägledning förklarar och tolkar kommissionens avdelningar dessa regler för att underlätta genomförandet av programmen och främja god praxis. Vägledningen påverkar inte EU-domstolens och tribunalens tolkningar eller kommissionens beslut.*

Innehåll

Förteckning över förkortningar	3
I. Bakgrund	5
1. Hänvisningar till lagstiftning	5
2. Syftet med vägledningen	5
3. Tidpunkten för revisionsarbetet	6
II. Vägledning om årliga kontrollrapporter	7
1. Inledning	7
2. Betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen	8
3. Förändringar av revisionsstrategin	9
4. Systemrevisioner	9
5. Revisioner av insatser	13
6. Revisioner av räkenskaper	20
7. Samordning mellan revisionsorgan och revisionsmyndighetens övervakningsarbete	21
8. Övrig information	22
9. Övergripande säkerhetsgrad	25
III. Vägledning om revisionsuttalande	27
Bilaga 1 – Avsnitt 10.1 ”Resultat av systemrevisioner” i modellen för den årliga kontrollrapporten ..	32
Bilaga 2 – Avsnitt 10.2 ”Resultat av revisioner av insatser” i mallen för den årliga kontrollrapporten	33
Bilaga 3 – Årliga kontrollrapporter och revisionsuttalanden som ska lämnas senast den 15 februari 2016	35

FÖRTECKNING ÖVER FÖRKORTNINGAR

CCI	Code Commun d'Identification (referensnummer som tilldelas av kommissionen för varje program)
Esif	Esif motsvarar alla europeiska struktur- och investeringsfonder. Denna vägledning gäller samtliga struktur- och investeringsfonder utom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu).
Europeiskt territoriellt samarbete	Europeiskt territoriellt samarbete, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013 av den 17 december 2013
Förordningen om gemensamma bestämmelser	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden, om fastställande av allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden och Europeiska havs- och fiskerifonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 ¹
Genomförandeförordningen	Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 2015/207 av den 20 januari 2015 om detaljerade tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 vad gäller modellerna för framstegsrapporten, för inlämning av uppgifter om större projekt, för den gemensamma handlingsplanen, för genomföranderapporterna om målet Investering för tillväxt och sysselsättning och för förvaltningsförklaringen, revisionsstrategin, revisionsuttalandet och den årliga kontrollrapporten samt metoden

¹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=CELEX:32013R1303>

	för utförande av kostnads- nyttoanalysen och, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013, vad gäller modellen för genomföranderapporter om målet Europeiskt territoriellt samarbete ²
Kommissionens delegerade förordning	Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 480/2014 av den 3 mars 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 ³
Revisionsorgan	Organ som utför revisioner på uppdrag av revisionsmyndigheten i enlighet med artikel 127.2 i förordningen om gemensamma bestämmelser
RTER	(Residual Total Error Rate) Sammanlagd återstående felprocent
TER	(Total Error Rate) Sammanlagd felprocent

² <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1426689332441&uri=CELEX:32015R0207>

³ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2014.138.01.0005.01.SWE

I. BAKGRUND

1. Hänvisningar till lagstiftning

Förordning	Artiklar
Förordning (EU) nr 1303/2013 Förordning om gemensamma bestämmelser	Artikel 127.5 – Revisionsmyndighetens uppgifter
Förordning (EU) nr 2015/207 Kommissionens genomförandeförordning (nedan kallad <i>genomförandeförordningen</i>)	Artikel 7.2 och 7.3 samt bilagorna VIII och IX (modeller för revisionsuttalandet och den årliga kontrollrapporten)

2. Syftet med vägledningen

Syftet med detta dokument är att ge vägledning i fråga om de årliga kontrollrapporter och uttalanden som medlemsstaterna ska lämna till kommissionen enligt artikel 127.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser. Denna vägledning gäller Esif (med undantag för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu)) och följer strukturen i modellerna för den årliga kontrollrapporten och revisionsuttalandet som beskrivs i bilagorna VIII och IX till genomförandeförordningen.

Tillsammans med förvaltningsförklaringen, den årliga sammanfattningen (som båda är den förvaltande myndighetens ansvar) och räkenskaperna (som är den attesterande myndighetens ansvar) utgör de årliga kontrollrapporterna och revisionsuttalandet från revisionsmyndigheten en viktig del av det underlag varigenom kommissionen får rimliga garantier för att Esifs förvaltnings- och kontrollsystem fungerar ordentligt i medlemsstaterna, att de deklarerade utgifterna är lagliga och korrekta samt att räkenskaperna är korrekta, fullständiga och sanningsenliga.

I enlighet med artikel 317 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt behåller kommissionen det övergripande ansvaret för budgetens genomförande genom arrangemang för delad förvaltning, medan medlemsstaterna samarbetar med kommissionen och ansvarar för den dagliga administrationen och kontrollen av programmets genomförande.

Vid delad förvaltning med medlemsstaterna bygger kontrollprocessen på konceptet med en enda revision (jfr artikel 148 i förordningen om gemensamma bestämmelser). Kommissionen eftersträvar att i största möjliga grad förlita sig till revisionsmyndighetens revisionsuttalande, förutsatt att kommissionen i tillräcklig mån har kunnat försäkra sig om kvaliteten på det revisionsarbete som revisionsmyndigheten utfört. Kommissionen gör därför en noggrann

analys av den årliga kontrollrapporten och det uttalande som lämnas av revisionsmyndigheten för att bilda sig en egen uppfattning om förvaltnings- och kontrollsystemet för respektive program.

Om ett gemensamt förvaltnings- och kontrollsystem gäller mer än ett program, kan det enligt artikel 127.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser utarbetas en enda årlig kontrollrapport för programmen i fråga. Ytterligare överväganden om ett gemensamt förvaltnings- och kontrollsystem finns i avsnitt 2 i kommissionens *Vägledning för medlemsstaterna om revisionsstrategi* (ref. EGESIF_14-0011).

Om det rör sig om ett flerfondsprogram, ska revisionsmyndigheten lämna en årlig kontrollrapport som anger vilka fonder det rör sig om. Flerfondsprogram är de program som medfinansieras av Eruf och ESF samt i tillämpliga fall Sammanhållningsfonden.

3. Tidpunkten för revisionsarbetet

I artikel 59.5 i budgetförordningen (förordning (EU, Euratom) nr 966/2012⁴) fastställs att räkenskaper över de utbetalningar som har gjorts under referensperioden och en årlig sammanfattning av de slutliga revisionsrapporterna och av utförda kontroller ska lämnas till kommissionen senast den 15 februari följande år. Tidsfristen den 15 februari får i undantagsfall förlängas av kommissionen till den 1 mars efter ett meddelande från den berörda medlemsstaten.

I den årliga kontrollrapport som ska lämnas senast den 15 februari N+2 rapporterar revisionsmyndigheten om de systemrevisioner, revisioner av insatser och revisioner av räkenskaper som har genomförts i fråga om utgifter som inkluderats i en betalningsansökan som lämnats in till kommissionen för räkenskapsåret från och med den 1 juli N till och med den 30 juli N+1 (frist för den senaste betalningsansökan som avser räkenskapsåret är den 31 juli N+1).

På grundval av sin revisionsstrategi ska revisionsmyndigheten genomföra allt revisionsarbete som krävs för att utarbeta ett giltigt revisionsuttalande för varje räkenskapsår. I avsnitt V i kommissionens ovannämnda vägledning om revisionsstrategi anges preliminära tidsramar för revisionsarbetet.

I förordningen om gemensamma bestämmelser anges det inte uttryckligen någon revisionsperiod och revisionsmyndigheten måste därför i förväg komma överens med den förvaltande myndigheten och den attesterande myndigheten om tidsramen för att utarbeta räkenskaperna i samband med revisionsprocessen, eftersom det behöver säkerställas att en årlig kontrollrapport och ett revisionsuttalande av hög kvalitet översänds i tid, i enlighet med artikel 127.5 i förordningen om gemensamma bestämmelser. Utöver detta ska den förvaltande myndigheten förse revisionsmyndigheten med ett utkast till förvaltningsförklaring och den årliga sammanfattningen av de slutliga revisionsrapporterna och av utförda kontroller, inklusive en analys av art och omfattning för de fel och svagheter

---

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/?qid=1416480945454&uri=CELEX:32012R0966>

som har upptäckts i systemen, samt uppgifter om vilka korrigerande åtgärder som har vidtagits eller planerats till följd av detta. Medlemsstaten ska fastställa interna tidsfrister för de dokument som myndigheterna ska översända inom ramen för sina respektive ansvarsområden.

Den första årliga kontrollrapporten och revisionsuttalandet måste lämnas senast den 15 februari 2016 och kommer att grundas på utgifter som inkluderats i en betalningsansökan som lämnats in till kommissionen från den första dagen då utgifterna är stödberättigande till den 31 juli 2015. Det sista räkenskapsåret omfattar perioden 1 juli 2023–30 juni 2024 och motsvarande revisionsarbete ska redovisas i den sista årliga kontrollrapporten senast den 15 februari 2025.

II. VÄGLEDNING OM ÅRLIGA KONTROLLRAPPORTER

I varje avsnitt nedan utgör texten i rutorna ett utdrag ur det relevanta avsnittet i modellen för den årliga kontrollrapporten (bilaga IX till genomförandeförordningen).

1. Inledning

1.1 Uppgift om den ansvariga revisionsmyndigheten och andra organ som har deltagit i utarbetandet av rapporten.

1.2 Referensperiod (dvs. räkenskapsåret)⁵.

1.3 Revisionsperiod (under vilken revisionsarbetet ägde rum).

1.4 Uppgift om det/de operativa program som rapporten omfattar samt om förvaltande och attesterande myndigheter. [Om den årliga kontrollrapporten omfattar fler än ett program eller fler än en fond ska uppgifterna delas upp per program och per fond och de uppgifter som uttryckligen gäller programmet och/eller fonden ska anges i varje avsnitt, utom när det gäller avsnitt 10.2, där dessa uppgifter ska anges i avsnitt 5.]

1.5 Beskrivning av de åtgärder som vidtagits för att utarbeta rapporten och revisionsuttalandet.

Här ska det anges under vilken period som revisionsarbetet ägde rum. Det bör hänvisas till tillämplig version av revisionsstrategin. Om det har gjorts ändringar av strategin för den redovisningsperiod som omfattas av den årliga kontrollrapporten, bör detta anges under avsnitt 3.

Avsnitt 1.5 ska omfatta förberedelsefasen, analyserad dokumentation, samordning med andra organ (i tillämpliga fall), utfört revisionsarbete i enlighet med avsnitt 4, 5 och 6, samt det slutliga utarbetandet av revisionsuttalandet. Detta avsnitt är särskilt relevant i de fall då

⁵ I enlighet med artikel 2.29 i förordningen om gemensamma bestämmelser.

revisionsmyndigheterna förlitar sig till det arbete som utförs av andra revisionsorgan. Slutligen ska detta avsnitt även behandla revisionsmyndighetens kontroller av förvaltningsförklaringens samstämmighet i förhållande till revisionsuttalandet (inklusive kontroller av om förvaltningsförklaringen är samstämmig med de slutsatser som dragits i samtliga revisioner och kontroller). För närmare information, se kommissionens *Guidance on the drawing of Management Declaration and Annual Summary for Member States* (EGESIF_15_0008), som är under utarbetande.

2. Betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen

2.1 Uppgifter om alla betydande förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemen när det gäller de förvaltande myndigheternas och de attesterande myndigheternas skyldigheter, i synnerhet om uppgifter har delegerats till nya förmedlande organ, samt bekräftelse av överensstämmelsen med artiklarna 72 och 73 i förordning (EU) nr 1303/2013, på grundval av det revisionsarbete som utförts av revisionsmyndigheten i enlighet med artikel 127 i den förordningen.

2.2 Uppgifter om övervakningen av de utsedda organen i enlighet med artikel 124.5 och 124.6 i förordning (EU) nr 1303/2013.

2.3 Uppgifter om tidpunkten för när dessa förändringar träder i kraft, vilket datum anmälan om förändringarna har gjorts till revisionsmyndigheten samt om hur dessa förändringar inverkat på revisionsarbetet.

Betydande förändringar avser förändringar som eventuellt kan få en inverkan på förvaltnings- och kontrollsystemets funktion och deras säkerhetsgrad avseende Esifs förvaltning. Revisionsmyndigheten förväntas bekräfta att det förändrade förvaltnings- och kontrollsystemet fortfarande överensstämmer med artiklarna 72, 73 och 74 i förordningen om gemensamma bestämmelser, utifrån det revisionsarbete som utförts i fråga om förändringar i förvaltnings- och kontrollsystemet.

Om det inte har utförts något revisionsarbete i fråga om dessa förändringar, ska revisionsmyndigheten uppskatta i vad mån förändringarna inverkar på förvaltnings- och kontrollsystemets inrättande och funktion när den fastställer sina slutsatser och lämnar sitt uttalande.

I de fall då artikel 124.5 och 124.6 i förordningen om gemensamma bestämmelser ska gälla och revisionsmyndigheten har fått i uppdrag av medlemsstaten att bekräfta att den relevanta planen för korrigerande åtgärder⁶ har genomförts under provotiden, ska myndigheten i den årliga kontrollrapporten ange vilket arbete som har utförts inom detta område. Om det inte har genomförts någon sådan plan innan den årliga kontrollrapporten lämnas, ska

⁶ Enligt dessa bestämmelser ska medlemsstaten, på lämplig nivå, i enlighet med problemets allvarlighetsgrad, fastställa en provotid under vilken nödvändiga korrigerande åtgärder ska vidtas, om befintliga revisions- och kontrollresultat visar att den utsedda myndigheten (den förvaltande myndigheten eller den attesterande myndigheten) inte längre uppfyller utnämningsskriterierna.

revisionsmyndigheten i stället ange fastställd tidsplan, nuläge och hur situationen påverkar revisionsmyndighetens revisionsuttalande.

3. Förändringar av revisionsstrategin

3.1 Uppgifter om alla ändringar som har gjorts av revisionsstrategin samt en redogörelse för skälen till dem. Ange i synnerhet alla förändringar av den urvalsmetod som använts för revision av insatser (se avsnitt 5).

3.2 Uppge specifikt vilka förändringar som gjorts eller föreslagits i ett sent skede och som inte påverkar det arbete som utförs under referensperioden, samt vilka förändringar som gjorts under referensperioden och som påverkar revisionsarbetet och resultatet. Endast förändringar jämfört med den tidigare versionen av revisionsstrategin ska anges.

4. Systemrevisioner

4.1 Uppgifter om de organ (inklusive revisionsmyndigheten) som har utfört revisioner av om förvaltnings- och kontrollsystemet för programmet fungerar ordentligt (såsom föreskrivs i artikel 127.1 i förordning (EU) nr 1303/2013 – nedan kallade *systemrevisioner*).

De organ som anges i avsnitt 4.1 avser antingen revisionsmyndigheten eller något av de revisionsorgan som utför revisioner enligt artikel 127.2 i förordningen om gemensamma bestämmelser, beroende på vad som är tillämpligt. Om en del av systemrevisionerna har utkontrakterats, ska information lämnas om avtalsvillkoren⁷ och om de uppgifter som utkontrakterats till uppdragstagaren eller uppdragstagarna. För flerfondsprogram ska det anges om revisionsmyndigheten utför revisionsarbete för samtliga fonder och, i annat fall, vilka organ som ansvarar för respektive fond.

4.2 Beskrivning av grunden för de revisioner som utförts, med hänvisning till den tillämpliga revisionsstrategin, närmare bestämt till den riskbedömningsmetod och de resultat som ledde till att revisionsplanen för systemrevisioner fastställdes. Om riskbedömningen har uppdaterats beskrivs detta i avsnitt 3 om förändringar av revisionsstrategin.

En fullständig förteckning över de organ och uppgifter som kommer att omfattas av systemrevisionerna anges i den preliminära plan för revisionsarbetet som ingår i revisionsstrategin.

Den årliga kontrollrapporten ska innehålla information om revisionsstrategins genomförandestatus i fråga om systemrevisioner. Om revisionsstrategin inte har genomförts (fullt ut), ska revisionsmyndigheten redogöra för orsaken samt ange när de planerade systemrevisionerna ska vara slutförda. Dessa ska sedan redovisas i nästa årliga kontrollrapport eller en annan rapport. Revisionsmyndigheten ska under alla förhållanden genomföra allt revisionsarbete som krävs för att utarbeta ett giltigt revisionsuttalande för varje räkenskapsår.

⁷ T.ex. uppdragstagarens namn, omfattning och mål samt fastställande av uppgifter.

När det gäller flerfondsprogram ska ovannämnda uppgifter anges för var och en av fonderna (eller, om samma information gäller för samtliga fonder, ska detta tydligt anges).

4.3 När det gäller tabellen i avsnitt 10.1, en beskrivning av de viktigaste resultaten och av de slutsatser som dragits av systemrevisionerna, inklusive revisioner som inriktats på de särskilda områden som anges i avsnitt 3.2 i bilaga VII till denna förordning.

4.4 Uppgift om huruvida några av de problem som upptäcktes ansågs vara systembetingade samt om de åtgärder som vidtagits, inklusive en kvantifiering av de oriktiga utgifterna och eventuella relaterade finansiella korrigeringar, i enlighet med artikel 27.5 i förordning (EU) nr 480/2014.

Under avsnitt 4.3 ska de viktigaste resultaten av systemrevisionerna tydligt delas upp efter program och fond. Det ska tydligt anges vilka organ som berörs av resultaten.

Tabellen i avsnitt 10.1 i bilaga IX till genomförandeförordningen ska fyllas i och bifogas den årliga kontrollrapporten. För varje organ som reviderats av revisionsmyndigheten ska det i denna tabell anges vilken bedömning som har gjorts för respektive krav, även utifrån de revisioner som har utförts under tidigare räkenskapsår inom samma programperiod. Mer information om bedömningen av dessa krav finns i kommissionens *Vägledning om en gemensam metod för bedömning av förvaltnings- och kontrollsystem i medlemsstaterna* (EGESIF_14-0010 av den 18 december 2014).

Under detta avsnitt redovisas även sektorsövergripande revisioner⁸ som inriktats på särskilda områden (som har utförts i enlighet med revisionsstrategin, för räkenskapsåret i fråga). Några exempel:

- Kvaliteten på förvaltningskontroller, inklusive kontroller av att gällande regler om offentlig upphandling, statligt stöd, miljökrav och lika möjligheter följs.
- Kvaliteten på projekturval och förvaltningskontroller som gäller genomförandet av finansieringsinstrument.
- Funktionaliteten och säkerheten hos de IT-system som inrättats i enlighet med artiklarna 72 d, 125.2 d och 126 d i förordningen om gemensamma bestämmelser och systemens koppling till IT-systemet SFC 2014 i enlighet med artikel 74.4 i samma förordning.
- Tillförlitligheten i rapporterade uppgifter om indikatorer och delmål samt de underliggande datahanterings- och redovisningssystemens lämplighet för ekonomiska indikatorer, aktivitets- och resultatindikatorer för investeringsprioriteringen och därmed uppgifter om utvecklingen när det gäller det operativa programmets måluppfyllelse, som den förvaltande myndigheten tillhandahåller i enlighet med artikel 125.2 a i förordningen om gemensamma bestämmelser.

⁸ Sektorsövergripande revisioner kan omfatta mer än en fond eller ett program.

- Rapportering om tillbakadraganden och återkrav.
- Införande av effektiva och proportionella bestämmelser om bedrägeribekämpning med beaktande av konstaterade risker.

Om det inte har genomförts några systemrevisioner för räkenskapsåret, ska det tillhandahållas antingen en lämplig motivering eller också information om att detta är i linje med revisionsstrategin. Om det i undantagsfall förekommer att systemrevisioner har utförts eller slutförts för räkenskapsåret, men ännu inte har lämnats till kommissionen, ska de lämnas in till kommissionen senast samtidigt som den årliga kontrollrapporten. Om systemrevisionerna ännu inte har slutförts när den årliga kontrollrapporten upprättas, ska denna rapport innehålla en uppgift om de preliminära slutsatserna samt en uppskattning av deras inverkan på den övergripande bedömningen.

Under avsnitt 4.4 ska revisionsmyndigheten ange information om genomförandestatus för eventuella handlingsplaner efter de systemrevisioner för det räkenskapsår som den årliga kontrollrapporten avser. Här ska ekonomiska verkningar liksom korrigeringsstatus anges. Det ska också lämnas uppgift om betalningsansökan som lämnats in till kommissionen med avdrag för korrigeringar.

Om inga systembetingade⁹ problem har identifierats, ska även detta anges i den årliga kontrollrapporten.

När det gäller flerfondsprogram ska ovannämnda uppgifter anges för var och en av fonderna (eller, om samma information gäller för samtliga fonder, ska detta tydligt anges).

4.5 Information om uppföljningen av revisionsrekommendationer från systemrevisioner från tidigare räkenskapsår.

När det gäller finansiella korrigeringar som vidtas till följd av systemrevisioner från tidigare räkenskapsår, ska det lämnas uppgift om betalningsansökan till kommissionen med avdrag för korrigeringar.

4.6 Beskrivning (i tillämpliga fall) av de specifika brister med anknytning till förvaltningen av finansieringsinstrument eller andra typer av utgifter som omfattas av särskilda regler (t.ex. statligt stöd, projekt som genererar inkomster, förenklade kostnadsalternativ) som upptäckts under systemrevisionerna och av den uppföljning som gjorts av den förvaltande myndigheten för att åtgärda dessa brister.

⁹ Systembetingade fel är sådana fel som påverkar den ogranskade populationen och som förekommer under klart definierade och liknande omständigheter. Vanligtvis har dessa fel en gemensam nämnare, t.ex. typ av insats, plats eller tidsperiod. De förknippas i regel med ineffektiva rutiner inom (delar av) förvaltnings- och kontrollsystemen. För mer information, se kommissionens *Vägledning om behandling av fel som rapporterats i de årliga kontrollrapporterna*.

I detta avsnitt förväntas revisionsmyndigheten beskriva det arbete som utförts specifikt i fråga om finansiella instrument och de brister och oriktigheter som upptäckts samt vilka korrigerande åtgärder som vidtagits till följd av detta. Revisionsmyndigheten ska även beskriva vilken säkerhet som erhållits genom de regelbundna kontrollrapporter som lämnas i enlighet med artikel 40.2 i förordningen om gemensamma bestämmelser. I de fall då revisioner har genomförts på slutmottagarnivå enligt artikel 40.3 i samma förordning ska revisionsmyndigheten beskriva skälen till att man valt denna strategi samt de viktigaste slutsatserna från dessa revisioner.

När det gäller flerfondsprogram ska det anges vilken fond som stöder det finansiella instrumentet.

4.7 Säkerhetsgrad som erhållits till följd av systemrevisionerna (låg/medelhög/hög) samt motivering.
--

Detta avser med vilken grad av säkerhet som förvaltnings- och kontrollsystemen kan säkerställa utgifternas laglighet och korrekthet. Revisionsmyndigheten gör sin bedömning på grundval av resultaten av samtliga systemrevisioner som avser räkenskapsåret och, i tillämpliga fall, tidigare räkenskapsår, samt motsvarande slutsatser. System bedömda som kategori 1 ger en hög grad av säkerhet i fråga om utgifternas laglighet och korrekthet, system bedömda som kategori 2 ger medelhög säkerhet, system bedömda som kategori 3 ger medelhög eller låg säkerhet, beroende på vilken inverkan som de upptäckta svagheterna har, och system bedömda som kategori 4 ger låg säkerhet.

Om det gäller flerfondsprogram och den säkerhet som erhålls för förvaltnings- och kontrollsystemen varierar beroende på fonden, ska revisionsmyndigheten klart ange vilka kvalifikationer som gäller för respektive fond och förklara skillnaden.

5. Revisioner av insatser

5.1 Uppgift om de organ (inklusive revisionsmyndigheten) som utfört revisionerna av insatserna (såsom föreskrivs i artikel 127.1 i förordning (EU) nr 1303/2013 och artikel 27 i förordning (EU) nr 480/2014).

I detta avsnitt förväntas revisionsmyndigheten förklara vilka åtgärder som vidtagits för att övervaka arbetet inom de organ som har utfört revisioner av insatser för myndighetens räkning (genom delegering eller utkontraktering) i enlighet med EU:s regelverk, revisionsstrategin och internationellt accepterade revisionsstandarder¹⁰. Revisionsmyndigheten ska bekräfta att det arbete som utförs av dessa organ är tillförlitligt med avseende på den årliga kontrollrapporten och ger revisionsmyndigheten förutsättningar att utarbeta ett giltigt revisionsuttalande.

När det gäller flerfondsprogram ska ovannämnda uppgifter anges för var och en av fonderna.

Om en del av revisionerna av insatserna har utkontrakterats, ska information lämnas om avtalsvillkoren¹¹ och om de uppgifter som utkontrakterats till uppdragstagaren eller uppdragstagarna.

När det gäller program inom målet Europeiskt territoriellt samarbete ska revisionsmyndigheten beskriva hur den har säkerställt att den arbetsordning som har upprättats av gruppen av revisorer har följts.

5.2 Beskrivning av den urvalsmetod som tillämpats och uppgift om huruvida metoden stämmer överens med revisionsstrategin.

5.3 Uppgift om de parametrar som använts för det statistiska urvalet och de bakomliggande beräkningar och den yrkesmässiga bedömning som gjorts. Parametrarna omfattar bland annat väsentlighetsgrad, konfidensnivå, urvalsenhet, förväntad felfrekvens, urvalsintervall, populationsvärde, populationsstorlek, stickprovsstorlek och uppgifter om stratifiering (i tillämpliga fall). De bakomliggande beräkningarna för urvalet och den sammanlagda felprocenten (enligt definitionen i artikel 28.14 i förordning (EU) nr 480/2014) ska anges i avsnitt 10.3, i ett format som gör det möjligt att förstå de grundläggande steg som tagits i enlighet med den specifika urvalsmetod som använts.

5.4 Avstämning mellan de sammanlagda utgifter i euro som redovisas för kommissionen för räkenskapsåret och den population från vilken det slumpmässiga urvalet gjordes (kolumn A i

¹⁰ Huvudprincipen för samtliga standarder (t.ex. riktlinje nr 25 i Europeiska riktlinjer för genomförande av Intosais rekommendationer om god revisionsred) är att huvudrevisorn förväntas utföra granskningsåtgärder för att säkerställa att det arbete som andra revisorer har utfört håller en godtagbar och lämplig kvalitet. En del av det revisionsarbete som dessa revisorer har utfört kan göras om, men detta är inte obligatoriskt. Beslutet om huruvida arbetet ska göras om eller inte ska fattas på grundval av revisionsmyndighetens yrkesmässiga bedömning och skepsis.

¹¹ T.ex. uppdragstagarens namn, omfattning och mål samt fastställande av uppgifter.

tabellen i avsnitt 10.2). Avstämningsenheterna omfattar negativa urvalsenheter där finansiella korrigeringar har gjorts för räkenskapsåret.

5.5 Bekräftelse på att de eventuella negativa urvalsenheter som förekommer har behandlats som en separat population i enlighet med artikel 28.7 i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 480/2014. En analys av de huvudsakliga resultaten av revisionerna av dessa enheter, med fokus på att kontrollera om besluten att tillämpa finansiella korrigeringar (fattade antingen av medlemsstaterna eller av kommissionen) har bokförts som tillbakadraganden eller återkrav.

5.6 Vid användning av icke-statistiskt urval, skälen till att denna metod använts i enlighet med artikel 127.1 i förordning (EU) nr 1303/2013, procentandelen av insatserna/utgifterna som omfattas av revisionerna, vilka åtgärder som vidtagits för att säkerställa att urvalet är slumpmässigt (och således representativt) och för att säkerställa att urvalet är tillräckligt stort för att revisionsmyndigheten ska kunna utarbeta ett giltigt revisionsuttalande. En beräknad felprocent ska även räknas ut vid ett icke-statistiskt urval.

Under avsnitt 5.2 ska revisionsmyndigheten beskriva den urvalsmetod som använts, i enlighet med artikel 127.7 i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 28 i kommissionens delegerade förordning. Avvikelser från den urvalsmetod som fastställs i revisionsstrategin ska anges och förklaras i detta avsnitt.

I avsnitt 5.3 ska revisionsmyndigheten ange och motivera de **parametrar som använts för urvalet**, exempelvis förväntad felfrekvens, väsentlighetsnivå, urvalsenhet (dvs. en insats, ett projekt inom en insats eller en betalningsansökan från en stödmottagare) samt, i tillämpliga fall, den konfidensnivå som tillämpats i enlighet med artikel 28.11 i kommissionens delegerade förordning¹² och urvalsintervall, i tillämpliga fall. I den årliga kontrollrapporten ska det även anges populationsstorlek, stickprovsstorlek och antalet urvalsenheter som faktiskt har reviderats under räkenskapsåret, i tillämpliga fall¹³.

I avsnitt 5.3 förväntas revisionsmyndigheten också beskriva sitt tillvägagångssätt i fråga om stratifiering (om detta är tillämpligt enligt artikel 28.10 i kommissionens delegerade förordning, vad gäller underpopulationer med liknande egenskaper, t.ex. insatser som består av bidrag från ett program till finansieringsinstrument eller andra poster med högt värde eller fonder (om det är ett flerfondsprogram).

Under perioden 2007–2013 var det möjligt att använda ett enda urval för flera program som omfattades av samma förvaltnings- och kontrollsystem. Samma sak gäller även för perioden 2014–2020, men inbegriper då också flerfondsprogram. I dessa fall gäller samma revisionsuttalande och korrigerande åtgärder för samtliga program eller fonder, även om

¹² I artikel 28.11 i kommissionens delegerade förordning fastställs att för ett system som bedöms ha en hög tillförlitlighet ska konfidensnivån för urvalet av insatser vara minst 60 procent. För ett system som bedöms ha en låg tillförlitlighet ska konfidensnivån för urvalet av insatser vara minst 90 procent.

¹³ Om det rör sig om flera urvalsperioder, bör uppgifter anges för vart och ett av urvalen.

bristerna endast avser ett program eller en fond. Detta kan undvikas om det finns tillräckliga revisionsbevis för att nå en slutsats för varje program eller fond.

Om ett flerfondsprogram har en felprocent på över 2 procent eller systembrister, ligger det i medlemsstatens intresse att genomföra riktade finansiella korrigeringar för respektive fond i stället för korrigerande åtgärder som påverkar hela programmet. Kommissionen rekommenderar därför att revisionsmyndigheten eftersträvar rimliga garantier för respektive fond. Detta innebär att det urval som väljs ut för ett flerfondsprogram ska ge tillräckliga revisionsbevis för varje fond, dvs. att tumregeln om 30 urvalsenheter¹⁴ per fond ska tillämpas. För detta ändamål kan revisionsmyndigheten använda sig av stratifiering per fond enligt artikel 28.10 i kommissionens delegerade förordning, för att säkerställa att varje stratum är tillräckligt stort för att en slutsats ska kunna nås per stratum. Detta är särskilt viktigt när man kan förvänta sig olika resultat för fonderna i ett flerfondsprogram.

I bilaga 10.3 till den årliga kontrollrapporten ska revisionsmyndigheten ange beräkningstabeller (samt i tillämpliga fall och på begäran av kommissionens revisorer, loggar från ACL, IDEA eller liknande programvara) som är av relevans för att förstå den urvalsmetod som har tillämpats. För detta ändamål ska myndigheten använda sig av mallarna i kommissionens vägledning om urval¹⁵. Om revisionsmyndigheten har använt sig av en metod som inte finns med i dessa mallar, ska i stället ett relevant beräkningsblad bifogas. Det måste säkerställas att det finns en verifieringskedja för urvalet.

Under avsnitt 5.3 ska revisionsmyndigheten förklara hur den i praktiken har implementerat kraven på proportionell kontroll av operativa program i enlighet med artikel 148.1 i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 28.8 i kommissionens delegerade förordning, i tillämpliga fall.

Om revisionsmyndigheten har använt sig av det tillvägagångssätt som tillåts enligt artikel 28.9 i kommissionens delegerade förordning, ska det anges i avsnitt 5.3 i den årliga kontrollrapporten vilken metod som tillämpats vid underpopulationer. I så fall samt i tabell 10.2 i den årliga kontrollrapporten – kolumnen ”Utgifter under räkenskapsåret som reviderats i det slumpmässiga urvalet” – ska revisionsmyndigheten endast beakta de utgifter som faktiskt har reviderats och inte de utgifter som har deklarerats för den urvalsenhet (t.ex. insats, betalningsansökan) som underpopulationen avsåg. Uppgifterna i denna kolumn rapporteras endast i informationssyfte och är fristående från beräkningen av den extrapolerade felprocenten på urvalsenhetsnivå, som ska tillämpas för de utgifter som har deklarerats för urvalsenheten.

Under avsnitt 5.4 ska revisionsmyndigheten rapportera värdet på den **population** som urvalet omfattar samt en avstämning mellan detta belopp och det utgiftsbelopp som den attesterande

---

¹⁴ Denna tumregel framgår också av artikel 28.9 i kommissionens delegerade förordning, i samband med underpopulationer.

¹⁵ En uppdaterad version av vägledningen om urvalsmetoder för revisionsmyndigheter (COCOF_08-0021-03_EN av den 4 april 2013) kommer inom kort.

myndigheten har deklarerat till kommissionen för räkenskapsåret. Avstämningens enheterna ska omfatta negativa urvalsenheter där finansiella korrigeringar har gjorts¹⁶.

För urvalsändamål ska populationen omfatta de utgifter som har deklarerats till kommissionen i fråga om insatser inom ett program eller en grupp av program för räkenskapsåret. Urvalet av populationen ska omfatta samtliga insatser för vilka deklarerade utgifter har tagits med i den ansökan om utbetalning som lämnats till kommissionen under det år som urvalet avser, utom när artikel 148.1 i förordningen om gemensamma bestämmelser gäller.

Under avsnitt 5.5 ska revisionsmyndigheten bekräfta att beloppet för **negativa urvalsenheter** överensstämmer med det belopp för finansiella korrigeringar som har registrerats i den attesterande myndighetens redovisningssystem samt säkerställa att dessa enheter har behandlats som en separat population i enlighet med artikel 28.7 i kommissionens delegerade förordning. I vägledningen förklaras det närmare hur negativa urvalsenheter ska behandlas.

När det gäller **icke-statistiskt urval**¹⁷ ska revisionsmyndigheten under avsnitt 5.6 ange skälen till att detta urval har valts, med hänvisning till sin yrkesmässiga bedömning, lagstadgade krav samt tillämpliga internationellt accepterade revisionsstandarder. Revisionsmyndigheten ska framför allt förklara varför den anser att urvalet är representativt för den population från vilken den har valts samt gör det möjligt för myndigheten att utarbeta ett giltigt revisionsuttalande.

5.7 Analys av de huvudsakliga resultaten av revisionerna av insatser, med en beskrivning av antalet urvalsenheter som reviderats, felbeloppen och typerna av fel per insats, de upptäckta felens art, felprocenten och de motsvarande största bristerna eller oriktigheterna för stratumet, felprocentens övre gräns (i tillämpliga fall), underliggande orsaker, föreslagna korrigeringar åtgärder (inklusive sådana som är avsedda att begränsa dessa fel i framtida betalningsansökningar). Ange även om detta haft betydelse för revisionen. Förklara vid behov de uppgifter som lämnas under avsnitt 10.2 och 10.3 närmare, särskilt de som gäller den sammanlagda felprocenten.

5.8 Förklaringar av de finansiella korrigeringarna för räkenskapsåret som den attesterande myndigheten/förvaltande myndigheten gjort innan de slutliga räkenskaperna lämnats in till kommissionen, till följd av revisionerna av insatserna, inklusive schablonsatser eller extrapolerade korrigeringar. Närmare uppgifter lämnas i avsnitt 10.2.

5.9 Jämförelse av den sammanlagda felprocenten och den sammanlagda återstående felprocenten (i enlighet med avsnitt 10.2) med den väsentlighetsnivå som fastställts, i syfte att fastställa om populationen innehåller väsentliga fel och om detta haft betydelse för revisionsuttalandet.

¹⁶ Se avsnitt 5.5 tredje och fjärde stycket i vägledningen om urvalsmetoder.

¹⁷ Det lagstadgade minimikravet på 5 procent av insatserna och 10 procent av utgifterna motsvarar ”det bästa scenariot” där systemet ger en hög grad av säkerhet. Mer information finns i vägledningen om revisionsstrategi (jfr avsnitt 4.3) – ref. EGESIF EGESIF_14-0011 samt vägledningen om urvalsmetoder.

5.10 Uppgifter om resultatet av en eventuell revision av det kompletterande urvalet (i enlighet med artikel 28.12 i förordning (EU) nr 480/2012).

5.11 Uppgift om huruvida några av de problem som fastställdes ansågs vara systembetingade och om de åtgärder som vidtagits, inklusive en kvantifiering av de oriktiga utgifterna och eventuella relaterade finansiella korrigeringar.

5.12 Information om uppföljningen av resultaten av revisionerna av insatser från tidigare år, i synnerhet avseende systembetingade brister.

5.13 Slutsatser som dragits av de övergripande resultaten av revisionerna av insatser när det gäller förvaltnings- och kontrollsystemets ändamålsenlighet.

Revisionsmyndigheten ska genomföra allt revisionsarbete som krävs för att utarbeta ett giltigt revisionsuttalande för varje räkenskapsår. Detta omfattar revisioner av samtliga insatser som har valts ut genom slumpmässigt urval. Om revisionsmyndigheten inte kan revidera en viss insats, ska en ingående motivering tillhandahållas i den årliga kontrollrapporten liksom information om vilka åtgärder som revisionsmyndigheten har vidtagit för att förbättra situationen och minska dess betydelse för revisionsuttalandet.

De fel som beaktas i den sammanlagda felprocenten ska avse avvikelser som rapporterats i en slutlig revisionsrapport, dvs. efter det att det kontradiktoriska förfarandet med den granskade enheten har slutförts. När det är motiverat, och när ett sådant kontradiktoriskt förfarande inte har avslutats innan den årliga kontrollrapporten överlämnas, kan detta innebära en begränsning av omfattningen och revisionsmyndigheten kan utifrån sin yrkesmässiga bedömning avge ett yttrande med reservation. Kvantifieringen av revisionsuttalandets reservation får beräknas på grundval av det maximala felbelopp som revisionsmyndigheten bedömer vara rimligt utifrån den information som är tillgänglig för myndigheten när den avger sitt revisionsuttalande.

Under avsnitt 5.7 ska revisionsmyndigheten inkludera den kvalitativa analysen av de upptäckta felen. Här ska det anges antal fel, typ av fel, deras betydelse och orsaker, enligt revisionsmyndighetens bedömning.

Under avsnitt 5.9 ska revisionsmyndigheten lämna upplysning om den sammanlagda felprocenten, beräknad enligt artikel 28.14 i kommissionens delegerade förordning:

”På grundval av resultaten från insatsrevisionerna, som görs i syfte att utarbeta det revisionsuttalande och den kontrollrapport som avses i artikel 127.5 a i förordning (EU) nr 1303/2013, ska revisionsmyndigheten beräkna den sammanlagda felprocenten, som ska vara summan av de beräknade slumpmässiga felen och i tillämpliga fall systembetingade fel och okorrigerade anomalier, dividerad med populationens storlek.”¹⁸

---

¹⁸ Om de deklarerade uppgifterna inkluderar negativa urvalsenheter, ska dessa behandlas som en separat population. I så fall beräknas den sammanlagda felprocenten i förhållande till populationen av positiva urvalsenheter.

I så fall ska den sammanlagda felprocenten jämföras med väsentlighetsgränsen, dvs. 2-procentstaket för de utgifter som inkluderas i populationen¹⁹. Om korrigerande åtgärder har vidtagits innan den årliga kontrollrapporten har slutförts, ska revisionsmyndigheten även beräkna den sammanlagda återstående felprocenten, dvs. den sammanlagda felprocenten minus de finansiella korrigeringar som har tillämpats till följd av revisionsmyndighetens revision av insatser. Den sammanlagda återstående felprocenten ska därefter jämföras med väsentlighetsgränsen.

Den sammanlagda återstående felprocenten motsvarar den sammanlagda felprocenten minus de finansiella korrigeringar som medlemsstaten kan ha tillämpat för de fel som revisionsmyndigheten har upptäckt vid sin revision av insatser, inklusive beräknade slumpmässiga fel eller systembetingade oriktigheter. Normalt tillämpas dessa korrigeringar efter det att den sammanlagda felprocenten har fastställts. Från den sammanlagda återstående felprocenten får det även göras avdrag för finansiella korrigeringar som medlemsstaten tillämpar efter det att revisionsmyndigheten gjort sitt urval, men innan den har fastställt den sammanlagda felprocenten, förutsatt att syftet med dessa korrigeringar är att minska de risker som konstaterats genom den sammanlagda felprocenten. Ett typiskt exempel skulle vara korrigeringar som görs på grundval av den förvaltande myndighetens arbete för att fastställa omfattningen av de systembetingade oriktigheter som revisionsmyndigheten har upptäckt i sin revision av insatser. När revisionsmyndigheten överväger vilka finansiella korrigeringar som ska tillämpas vid beräkningen av den sammanlagda återstående felprocenten, ska dess yrkesmässiga bedömning kompletteras med rimliga garantier för att de finansiella korrigeringar som ska övervägas i den sammanlagda återstående felprocenten verkligen är korrigeringar av oriktiga uppgifter och inte exempelvis korrigeringar av räknefel, återförda poster i räkenskaperna som inte motsvarar finansiella korrigeringar, inkomster från projekt som genererar inkomster, överföring av insatser från ett program till ett annat (eller inom ett program) eller förvaltningsbeslut att avbryta ett projekt, där dessa korrigeringar inte har något samband med oriktigheter som har konstaterats i projektet i fråga. Korrigeringar i samband med enskilda oriktigheter²⁰ som inte ingår i den sammanlagda felprocenten (t.ex. specialfallen då anomalier har korrigerats innan den årliga kontrollrapporten lämnades in eller då oriktigheter redan har upptäckts och åtgärdats av det förmedlande organet, den förvaltande myndigheten och den attesterande myndigheten, men inte korrigerats innan revisionsmyndigheten gjorde sitt urval²¹) ska inte dras av i den kvarstående felprocenten, för att undvika underskattning.

Om en extrapolerad finansiell korrigering tillämpas på grundval av den beräknade slumpmässiga felprocenten (där den sammanlagda felprocenten endast utgörs av slumpmässiga fel), ska den beräknade felprocenten tillämpas för hela populationen. Det resulterande beloppet ska därefter reduceras med de fel som konstaterats i urvalet (som ska korrigeras separat)²², vilket ska motsvara beloppet för den extrapolerade korrigering som

---

¹⁹ Väsentlighetsgränsen på 2 procent avser de utgifter som deklarerats för räkenskapsåret, i enlighet med artikel 28.11 i förordning (EU) nr 480/2014.

²⁰ En enskild oegentlighet är ett enskilt fel som är oberoende av övriga fel inom populationen eller av brister i systemen.

²¹ Enligt de villkor som förklaras i avsnitt 7.1.1 i vägledningen om behandling av fel.

²² Fel i urvalet korrigeras endast en gång.

krävs. Utgångspunkten här är det allra enklaste scenariot där revisionsmyndigheten inte har upptäckt några systembetingade fel under sin revision av insatser²³.

Under ovannämnda premisser skulle kommissionen anse att det var lämpligt med en extrapolerad finansiell korrigering när beräkningen görs inom intervallet mellan A och B:

A: Extrapolerad finansiell korrigering = beräknat slumpmässigt fel²⁴ – fel i urvalet
B: Extrapolerad finansiell korrigering = beräknat slumpmässigt fel – (population **2 procent) – fel i urvalet

Exempel:

Beräknad procent slumpmässiga fel: 4 procent

Population: 1 miljard euro

Fel i urvalet (redan korrigerade): 3 miljoner euro

Korrigeringen bör vara mellan 37 och 17 miljoner euro:

- 37 miljoner euro = (4 procent * 1 000) – 3
- 17 miljoner euro = (4 procent * 1 000) – (2 procent * 1 000) – 3 [=> korrigering under väsentlighetsnivån]

Fel som konstateras vid systemrevisioner (kontroller) ska inte läggas till under sammanlagda fel, utan korrigeras och rapporteras i avsnitt 4 i den årliga kontrollrapporten.

Som framgår av artikel 28.11 i kommissionens delegerade förordning ska revisionsmyndigheten i tillämpliga fall förklara under avsnitt 5.11 i den årliga kontrollrapporten om det utöver slumpmässiga fel även har konstaterats systembetingade fel eller anomalier. Ett systembetingat fel motsvarar en systembetingad oriktighet enligt artikel 2.38 i förordningen om gemensamma bestämmelser. En anomali är ett exceptionellt fel som uppenbarligen inte är representativt för populationen.

---

²³ Den finansiella korrigeringen beräknas genom att korrigeringarna för systembetingade fel dras av från den extrapolerade finansiella korrigeringen.

Om revisionsmyndigheten vid sina revisioner av insatser upptäcker systembetingade fel som är avgränsade för hela populationen (jfr avsnitt 2.2 ovan), ska myndigheten dra av beloppet av systembetingade fel från populationen när de slumpmässiga felen som har konstaterats i urvalet extrapoleras till populationen, om detta värde ingår i projektningsformeln. En mer ingående förklaring finns i tillägg 1 till vägledningen om urvalsmetoder.

²⁴ Det beräknade slumpmässiga felet ska beräknas med hjälp av tillämpliga formler för den urvalsmetod som används för att välja det slumpmässiga urvalet, vilket förklaras i vägledningen om urvalsmetoder. Vid urval utifrån beloppsheter och obundet slumpmässigt urval (kvotskattning) ska formeln utgå från det bokförda värdet för populationen. Vid obundet slumpmässigt urval (skattning utifrån medelvärdet per enhet) och differensestimering ska formeln utgå från antalet insatser i populationen.

Hur fel ska behandlas beskrivs mer ingående i en separat vägledning om behandling av fel, som nu är under utarbetande och som baseras på vägledningen om behandling av fel för programperioden 2007–2013.

Med tanke på befintliga årsräkenskaper för perioden 2014–2020 är de felprocent som reviderats för tidigare år inte längre relevanta och behöver inte rapporteras i den årliga kontrollrapporten.

6. Revisioner av räkenskaper

6.1 Uppgift om de myndigheter/organ som har utfört revisioner av räkenskaper.

6.2 Beskrivning av den revisionsmetod som använts för att kontrollera räkenskapernas delar i enlighet med artikel 137 i förordning (EU) nr 1303/2013. I beskrivningen ska det revisionsarbete som utförts i samband med systemrevisioner (närmare beskrivning i avsnitt 4) nämnas, liksom sådana revisioner av insatser (närmare beskrivning i avsnitt 5) som är relevanta för den säkerhet som krävs avseende räkenskaperna.

6.3 Uppgift om de slutsatser som dragits av revisionerna om huruvida räkenskaperna är fullständiga, korrekta och sanningsenliga, inklusive en uppgift om de finansiella korrigeringar som gjorts och som återspeglas i räkenskaperna som en uppföljning av resultaten av systemrevisionerna och/eller revisionen av insatser.

6.4 Uppgift om huruvida några av de problem som fastställdes ansågs vara systembetingade och om de åtgärder som vidtagits.

Under avsnitt 6.2 ska revisionsmyndigheten förklara vilket revisionsarbete som har genomförts för att revidera räkenskaperna, inom ramen för artikel 137 i förordningen om gemensamma bestämmelser och artikel 29 i kommissionens delegerade förordning och med beaktande av kommissionens vägledning om revision av räkenskaper (EGESIF_15_0016-00), som kommer inom kort.

Revisionsmyndigheten ska även förklara vilken tidsplan samt vilka samarbetsformer som överenskommit med den attesterande myndigheten och den förvaltande myndigheten för att revisionsmyndigheten ska kunna utföra sitt revisionsarbete på räkenskaperna inom rimlig tid²⁵.

---

²⁵ Revisionsmyndigheten avger sitt uttalande om de räkenskaper som är den attesterande myndighetens ansvar med beaktande av ISA 700 punkt A39. Revisionsmyndigheten kan sålunda inte dra slutsatsen att tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis har inhämtats förrän räkenskaperna har utarbetats och ledningen har godtagit ansvar för dem. Detta innebär att revisionsmyndigheten inte kan utarbeta sitt uttalande om räkenskaperna förrän den attesterande myndigheten har lämnat dem till den förvaltande myndigheten och revisionsmyndigheten samt att den förvaltande myndigheten har lämnat sin förvaltningsförklaring till revisionsmyndigheten. Revisionsmyndigheten ska emellertid inleda sitt revisionsarbete om räkenskaperna innan de har slutförts av den attesterande myndigheten och innan den förvaltande myndigheten har avgett sin förvaltningsförklaring för att ha tillräckligt med tid att utarbeta sitt uttalande till den 15 februari år N+2. Den attesterande myndigheten, den

Under avsnitt 6.3 ska revisionsmyndigheten förklara hur den har förvässat sig om att räkenskaperna är fullständiga, korrekta och sanningsenliga på grundval av

- sina systemrevisioner (framför allt de som har utförts på den attesterande myndigheten i enlighet med artikel 29.4 i kommissionens delegerade förordning),
- sina revisioner av insatser²⁶,
- slutliga revisionsberättelser som har översänts av kommissionen och revisionsrätten,
- sin bedömning av förvaltningsförklaringen och den årliga sammanfattningen,
- vilka tester som har gjorts (art och omfattning) på de räkenskaper som den attesterande myndigheten har lämnat till revisionsmyndigheten.

Vad gäller den sistnämnda punkten ska revisionsmyndigheten beskriva vilka slutliga ytterligare kontroller som den har genomfört av utkastet till attesterade räkenskaper före den lagstadgade tidsfristen den 15 februari, i enlighet med vägledningen om revision av räkenskaper. I den årliga kontrollrapporten ska det framför allt beskrivas vilket arbete som har utförts i fråga om den attesterande myndighetens avstämning i tillägg 8 i räkenskaperna. Detta ska även inbegripa revisionsmyndighetens bedömning av att den attesterande myndigheten lämnat rimliga förklaringar till de justeringar som har rapporterats i tillägget samt att de överensstämmer med den information som har rapporterats i den årliga sammanfattningen vad gäller de finansiella korrigeringar som har gjorts och som återspeglas i räkenskaperna som en uppföljning av resultaten av systemrevisioner, revisioner på insatser samt förvaltningskontroller som har genomförts innan räkenskaperna lämnades in.

7. Samordning mellan revisionsorgan och revisionsmyndighetens övervakningsarbete

7.1 I tillämpliga fall, beskrivning av förfarandet för samordning mellan revisionsmyndigheten och de revisionsorgan som utför revisioner i enlighet med artikel 127.2 i förordning (EU) nr 1303/2013.

7.2 Beskrivning av det förfarande för övervakning och kvalitetsgranskning som revisionsmyndigheten tillämpar för sådana revisionsorgan.

---

förvaltande myndigheten och revisionsmyndigheten bör enas om tidtabell och samarbetsformer för att säkerställa en smidig process.

²⁶ Revisioner på insatser ska göra det möjligt att kontrollera att beloppen är korrekta samt att motsvarande utgifter som inkluderats i betalningsansökningarna (och därefter i räkenskaperna om de konstateras vara fullt lagliga och korrekta) är fullständiga. Genom dessa revisioner kan det också göras en avstämning av verifieringskedjan hela vägen från den attesterande myndighetens redovisningssystem ned till stödmottagar- och insatsnivå, via eventuella förmedlande organ, något som redan täcks in genom nuvarande revisioner.

Förfarandet som anges i avsnitt 7.1 ska gälla samordning i fråga om planering och samordning av granskningen samt kontroll av resultaten av revisionen i syfte att dra definitiva slutsatser och upprätta revisionsuttalandet.

Avsnitt 7.2 ska innehålla en beskrivning av det förfarande för övervakning som revisionsmyndigheten tillämpar för andra revisionsorgan (i tillämpliga fall). Beskrivningen ska ge en sammanfattning av den övervakning som faktiskt har utförts för räkenskapsåret, med beaktande av befintliga internationellt accepterade revisionsstandarder eller vägledningar.

I detta sammanhang ska revisionsmyndigheten beakta riktlinje nr 25 i Europeiska riktlinjer för genomförande av INTOSAI:s rekommendationer om god revisionssed²⁷, som behandlar de europeiska högre revisionsinstitutens användning av andra revisorers och specialisters arbete. I denna riktlinje hänvisas specifikt till vilka krav som ska vara uppfyllda när det gäller i vilken omfattning som man kan förlita sig till det arbete som har utförts av andra revisorer under varje revisionsfas, oavsett om det gäller planering, en del i ett revisionsbevis eller slutfasen av kontrollen. Vilken omfattning av åtgärder som huvudrevisorn i samband med ett specifikt uppdrag ska vidta för att inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som styrker att den andra revisorns arbete är fullgott för huvudrevisorns beror på under vilka faser av revisionen som de andra revisorernas arbete kan användas. Framför allt när arbetet används som revisionsbevis måste revisionsmyndigheten göra en mer ingående granskning.

Mer vägledning finns i ISSAI 1600 om revision av koncernredovisningar²⁸, ISSAI 1610²⁹ (inklusive ISA 610) om användning av arbete som har utförts av en internrevisor och ISSAI 1620³⁰ om användning av en specialist i revisionsarbetet.

8. Övrig information

8.1 I tillämpliga fall, uppgifter om rapporterade bedrägerier och misstankar om bedrägerier som upptäckts i samband med de revisioner som utförts av revisionsmyndigheten (även de fall som anmälts av andra nationella organ eller EU-organ och som hänför sig till insatser som revideras av revisionsmyndigheten) samt vilka åtgärder som vidtagits.

Under avsnitt 8.1 i den årliga kontrollrapporten ska revisionsmyndigheten ange vilka åtgärder som har vidtagits om det har upptäckts misstänkt bedrägeri under det revisionsarbete som har utförts fram till dess att den årliga kontrollrapporten överlämnades.

²⁷ <http://eca.europa.eu/portal/pls/portal/docs/1/133817.PDF>

²⁸ <http://www.intosai.org/issai-executive-summaries/view/article/issai-1600-special-considerations-audits-of-group-financial-statements-including-the-work-o.html>

²⁹ http://www.issai.org/media/13128/issai_1610_e_.pdf

³⁰ http://www.issai.org/media/13188/issai_1620_e_.pdf

Här ska det rapporteras samtliga misstänkta bedrägerier som revisionsmyndigheten har upptäckt under räkenskapsåret. För flerfondsprogram ska det också anges vilken fond det rör sig om.

Av den årliga kontrollrapporten ska det framgå om Olaf har underrättats om de misstänkta bedrägerier som revisionsmyndigheten har upptäckt³¹. Misstänkt bedrägeri måste rapporteras till Olaf av den myndighet som medlemsstaten har utsett i enlighet med kraven i artikel 122.2 i förordningen om gemensamma bestämmelser samt i de delegerade akter och genomförandeakter som anges i den bestämmelsen³².

Om detta är tillåtet enligt nationella bestämmelser om pågående utredningar, ska revisionsmyndigheten samla in information om bedrägeriets art samt bedöma om det är en systembetingad fråga och i så fall huruvida riskreducerande åtgärder har vidtagits.

I den årliga kontrollrapporten ska det i tillämpliga fall anges genomförandestatus för finansiella korrigeringar som har gjorts i fråga om bedrägeri eller misstänkt bedrägeri samt lämnas uppgifter om den ansökan om mellanliggande betalning till kommissionen där dessa korrigeringar har inkluderats.

Ytterligare information och vägledning om vilka åtgärder som de nationella myndigheterna (inklusive revisionsmyndigheterna) ska vidta för att förhindra, upptäcka och korrigera bedrägeri finns på <http://ec.europa.eu/sfc/en/2014/anti-fraud>. Som framgår av ISA 240 kan *revisorer stöta på omständigheter som tyder på bedrägerier. I dessa fall måste de informera den behöriga myndigheten utan dröjsmål för vidare åtgärder. Revisorn kan dra slutsatsen att eventuella bedrägerier påverkar hela systemet eller endast en del av det, eller han/hon kan dra slutsatsen att det finns ett eller flera isolerade potentiella bedrägerifall. I samtliga fall måste han/hon reagera snabbt och underrätta de berörda myndigheterna, med beaktande av alla omständigheter i de(t) aktuella fallet/fallen. Revisorn måste, utifrån de bevis som upptäckts, noga och grundligt analysera situationen, strukturen hos de uppgifter på vilka upptäckten grundats, och besluta vem som ska informeras. Rätt personer att informera är i första hand styrelsen för den granskade enheten, om det inte finns några skäl att anta att dessa är inblandade i fallet/fallen. (...) I annat fall måste revisorn anmäla ärendet direkt till de rättsliga myndigheterna, utan att det påverkar tillämpningen av nationell lagstiftning om sekretess för information som erhålls under en revision. Revisorer ska även informera den ansvariga nationella myndigheten som ska underrätta kommissionen (Olaf) om oegentligheter och misstänkta bedrägerier enligt tillämpliga sektorsbestämmelser om rapportering av oegentligheter.*

---

³¹ Revisorer utför administrativa och inte straffrättsliga förfaranden. Deras befogenhet och ansvar att utreda de särskilda omständigheterna vid misstänkt bedrägeri är därför relativt begränsade. Straffrätts- och revisionsförfaranden har dessutom olika huvudsyften. En revision av insatser är av administrativ natur och syftar till att bedöma om ett projekt har genomförts lagligt och korrekt, medan det straffrättsliga förfarandet syftar till att upptäcka och undersöka insatser för att inhämta bevis för att det har funnits ett bedrägeriuppsåt.

³² Antas inom kort.

8.2 I tillämpliga fall, händelser som inträffat efter det att räkenskaperna lämnats in till revisionsmyndigheten och innan den årliga kontrollrapport som avses i artikel 127.5 b i förordning (EU) nr 1303/2013 överlämnats till kommissionen, och som beaktats när revisionsmyndigheten fastställt säkerhetsgraden och utarbetat sitt uttalande.

Begreppet händelser som inträffat efter det att räkenskaperna lämnats in (efterföljande händelser) har hämtats från den internationella redovisningsstandarden IAS 560, med de anpassningar som har krävts för delad förvaltning inom ramen för sammanhållningspolitiken. Som anges i den standarden är ett av revisorns mål *”att inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis om huruvida händelser som inträffar mellan datumet för de finansiella rapporterna och datumet för revisors rapport, som kräver att de finansiella rapporterna justeras eller att upplysningar lämnas i dessa, avspeglas korrekt i dessa finansiella rapporter enligt det tillämpliga ramverket för finansiell rapportering”*. Vid delad förvaltning ska ”finansiella rapporter” tolkas som de räkenskaper som har upprättats av den attesterande myndigheten och som står under dess ansvar. ”Datumet för de finansiella rapporterna” motsvarar det datum då den attesterande myndigheten överlämnar räkenskaperna till revisionsmyndigheten för slutliga kontroller.

Detta bygger på antagandet att revisionsmyndigheten kommer att få räkenskaperna från den attesterande myndigheten, för att kunna dra en slutsats om de är fullständiga, korrekta och sanningsenliga, innan de överlämnas till kommissionen. Under perioden från och med den tidpunkt då räkenskaperna tas emot fram till dess att revisionsuttalandet utarbetas kan revisionsmyndigheten bli uppmärksam på händelser som påverkar de belopp som rapporteras i räkenskaperna, i synnerhet utgifter som deklarerats som lagliga och korrekta.

För detta ändamål ska revisionsmyndigheten *”utföra granskningsåtgärder som har utformats så att de ger [...] tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis för att [den] har uppmärksammat alla händelser som har inträffat mellan datumet för de finansiella rapporterna och datumet för revisors rapport [den årliga kontrollrapporten], och som kräver justering av eller upplysning i de finansiella rapporterna [räkenskaperna]”*. Som också fastställs i ISA 560 förväntas revisionsmyndigheten *”inte utföra ytterligare granskningsåtgärder avseende förhållanden för vilka tidigare granskningsåtgärder har gett tillfredsställande resultat”*.

Vissa händelser som inträffat efter det att räkenskaperna lämnats in har betydande inverkan på förvaltnings- och kontrollsystemet och/eller på reservationerna (när det gäller ett uttalande med reservation eller avvikande mening) och revisionsmyndigheten kan därför inte bortse från dem. Sådana händelser kan utgöras av antingen positiva åtgärder (t.ex. korrigerande åtgärder som har genomförts efter det att räkenskaperna har upprättats av den attesterande myndigheten och innan de överlämnas till kommissionen) eller också ha en negativ inverkan (t.ex. brister i systemen eller fel som har upptäckts under perioden).

När det gäller regelverket för 2014–2020 utgörs ovannämnda ”händelser som inträffat efter det att räkenskaperna lämnats in” inte av korrigerande åtgärder som medlemsstaten (den

förvaltande myndigheten eller den attesterande myndigheten) behöver vidta till följd av brister och oriktigheter som revisionsmyndigheten eller EU har upptäckt. Detta bygger på antagandet att korrigerande åtgärder vidtas av medlemsstaten och återspeglas tillräckligt i räkenskaperna innan de godkänns av den attesterande myndigheten. I annat fall anses det vara lämpligt att revisionsmyndigheten avger ett uttalande med reservation, där väsentligheten för de korrigerande åtgärder det rör sig om beaktas.

För flerfondsprogram ska respektive fond anges för varje rapporterad händelse som inträffat efter det att räkenskaperna lämnats in.

9. Övergripande säkerhetsgrad

9.1 Uppgift om den övergripande säkerhetsgraden avseende förvaltnings- och kontrollsystemets funktion och en redogörelse för hur säkerhetsgraden har uppnåtts genom en kombination av resultaten av systemrevisionerna (som framgår av avsnitt 10.2) och revisionerna av insatser (som framgår av avsnitt 10.3). I förekommande fall ska revisionsmyndigheten även beakta resultaten från annat revisionsarbete på nationell nivå eller unionsnivå som genomförts för räkenskapsåret.

9.2 Bedömning av eventuella riskreducerande åtgärder, t.ex. finansiella korrigeringar, som vidtagits, och av behovet av eventuella ytterligare korrigerande åtgärder som är nödvändiga både ur ett systemperspektiv och ett finansiellt perspektiv.

Vad gäller det revisionsuttalande som ska upprättas av revisionsmyndigheten baseras säkerheten i fråga om utgifternas laglighet och korrekthet samt förvaltnings- och kontrollsystemets funktion på de kombinerade resultaten från såväl systemrevisioner (avsnitt 4 ovan) som revisioner av insatser (avsnitt 5 ovan). Säkerheten i fråga om räkenskaperna fastställs på grundval av resultaten från dessa revisioner och slutsatserna som rör detta ska rapporteras i avsnitt 6.3 ovan.

För flerfondsprogram förväntas revisionsmyndigheten bekräfta att de slutsatser som den kommit fram till gäller för samtliga fonder, eller om det förekommer skillnader, förklara hur den har kommit fram till en slutsats för respektive fond, baserat på myndighetens analys av resultaten från systemrevisioner och revisioner av insatser.

Nedanstående tabell bygger på tidigare erfarenhet och visar hur sambandet i några typfall mellan revisionsuttalande (om kontrollsystemets funktion samt utgifternas laglighet och korrekthet) och de slutsatser som dragits på grundval av systemrevisioner och revisioner av insatser. Denna tabell är endast vägledande och revisionsmyndigheten måste använda sin yrkesmässiga bedömning, särskilt för situationer som inte anges här nedan. Korrigerande åtgärder kan avse finansiella korrigeringar (i syfte att uppnå en sammanlagd återstående felprocent som är lägre eller lika med 2 procent), förbättringar för att åtgärda brister i förvaltnings- och kontrollsystemet (som inte täcks av de finansiella korrigeringarna) eller en kombination av båda.

Revisionsuttalande om utgifternas laglighet och korrekthet samt förvaltnings- och kontrollsystemets funktion	Revisionsmyndighetens bedömning av		
	Förvaltnings- och kontrollsystemets funktion (resultat av systemrevisioner)	Den sammanlagda felprocenten (resultat av revisioner av insatser)	Medlemsstatens ³³ genomförande av nödvändiga korrigerande åtgärder
1 – Utan reservation	kategori 1 eller 2	och sammanlagd felprocent $\leq$ 2 procent	Korrigeringar (t.ex. fel i urvalet) har genomförts.
2 – Med reservation (reservationer har begränsad inverkan)	kategori 2	och/eller 2 procent $<$ sammanlagd felprocent $\leq$ 5 procent	Utom om lämpliga korrigerande åtgärder genomförs (inklusive om extrapolerade finansiella korrigeringar genomförs för att sammanlagd återstående felprocent ska vara lägre eller lika med 2 procent (uttalande utan reservation kan göras).
3 – Med reservation (reservationer har betydande inverkan)	kategori 3	och/eller 5 procent $<$ sammanlagd felprocent $\leq$ 10 procent	Korrigerande åtgärder genomförs inte fullt ut (inklusive om extrapolerade finansiella korrigeringar genomförs för att sammanlagd återstående felprocent ska vara lägre eller lika med 2 procent, men det fortfarande förekommer systembrister).
4 – Uttalande med avvikande mening	kategori 4	och/eller sammanlagd felprocent $>$ 10 procent	Korrigerande åtgärder genomförs inte fullt ut (inklusive om extrapolerade finansiella korrigeringar genomförs för att sammanlagd återstående felprocent ska vara lägre eller lika med 2 procent, men det fortfarande förekommer systembrister).

Om revisionsmyndigheten anser att förvaltnings- och kontrollsystemet tillhör kategori 2 och den sammanlagda felfrekvensen ligger under väsentlighetsnivån 2 procent får yttrandet avges utan reservation.

³³ Jfr avsnitt 5 i denna vägledning.

Om förvaltnings- och kontrollsystemet klassificeras i kategori 1 eller 2 och/eller den sammanlagda felfrekvensen ligger över 2 procent tyder detta på att förvaltnings- och kontrollsystemet, trots den positiva bedömning som revisionsmyndighetens systemrevisioner har resulterat i, i praktiken inte är tillräckligt effektivt för att förhindra, upptäcka och korrigera oriktigheter och driva in felaktigt utbetalda belopp. Ett revisionsuttalande med reservation anses vara lämpligt i så fall³⁴. Om emellertid den sammanlagda återstående felprocenten är lägre eller lika med 2 procent och medlemsstaten har genomfört korrigerande åtgärder innan den årliga kontrollrapporten har slutförts, får revisionsmyndigheten avge ett uttalande utan reservation.

Ett uttalande med reservation ska avges när förvaltnings- och kontrollsystemet är i kategori 3 och den kvarstående felprocenten överstiger 2 procent. Detta gäller utom i de fall då den sammanlagda återstående felprocenten är lägre än eller lika med 2 procent och de korrigerande åtgärderna (inklusive de som avser systembrister) har genomförts innan den årliga kontrollrapporten slutfördes. I så fall får revisionsmyndigheten avge ett uttalande utan reservation.

Vad gäller uppskattningen av reservationens inverkan som ”begränsad” eller ”betydande”, se avsnitt III nedan.

En sammanlagd felprocent över 5 procent och/eller ett förvaltnings- och kontrollsystem i kategori 3 eller 4 bör leda till ett uttalande med reservation.

En sammanlagd felprocent över 10 procent och/eller ett förvaltnings- och kontrollsystem i kategori 4 bör normalt leda till ett uttalande med avvikande mening.

Det ska också hänvisas till händelser som inträffat efter det att räkenskaperna lämnats in och annan information som har redovisats under avsnitt 9.2 och som revisionsmyndigheten har beaktat för att fastställa den övergripande säkerhetsgraden samt revisionsuttalandet. Det ska beskrivas vilken inverkan dessa efterföljande händelser samt kompletterande information får för fastställandet av den övergripande säkerhetsgraden och revisionsuttalandet.

I tillämpliga fall ska annat revisionsarbete som har genomförts för räkenskapsåret på nationell nivå eller EU-nivå beaktas.

III. VÄGLEDNING OM REVISIONSUTTALANDE

Revisionsuttalandet grundas på de dragna slutsatserna om de revisionsbevis som inhämtats. I bilaga VIII till genomförandeförordningen finns en modell för revisionsuttalandet med tre olika typer av uttalanden:

Uttalande utan reservation:

På grundval av det revisionsarbete som utförts anser jag att
--

- räkenskaperna ger en rättvisande bild, i enlighet med artikel 29.5 i förordning (EU) nr 480/2014,
- de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen är lagliga och korrekta, och att
- det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar ordentligt.

Det revisionsarbete som utförts föranleder inte tvivel på vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

[Revisionsmyndigheten kan även inkludera en upplysning av särskild betydelse som inte påverkar dess uttalande, i enlighet med internationellt accepterade revisionsstandarder. Ett uttalande om att revisorn avstår från att uttala sig kan utfärdas i undantagsfall.]

Uttalande med reservation

På grundval av det revisionsarbete som utförts anser jag att

– räkenskaperna ger en rättvisande bild, i enlighet med artikel 29.5 i förordning (EU) nr 480/2014,

– de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen är lagliga och korrekta, och att

– det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar ordentligt,

förutom i följande avseenden:

När det gäller väsentliga frågor som rör räkenskaperna: ...

och/eller [stryk det som inte är tillämpligt]

När det gäller väsentliga frågor som rör lagligheten och korrektheten hos de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen och/eller [stryk det som inte är tillämpligt] ...

och/eller [stryk det som inte är tillämpligt] När det gäller väsentliga frågor som rör förvaltnings- och kontrollsystemets funktion: ....

Därför anser jag att reservationens/reservationernas inverkan är [begränsad]/[betydande]. [stryk det som inte är tillämpligt]

Denna inverkan motsvarar [belopp i euro och procent] av de totala redovisade utgifterna. Unionsbidraget som påverkas är således [belopp i euro].

Det revisionsarbete som utförts föranleder inte/föranleder [stryk det som inte är tillämpligt] tvivel på vad som sägs i förvaltningsförklaringen.

[Om det revisionsarbete som utförts föranleder tvivel på vad som sägs i förvaltningsförklaringen ska revisionsmyndigheten i detta stycke redogöra för varför man dragit denna slutsats.]

[Revisionsmyndigheten kan även inkludera en upplysning av särskild betydelse som inte påverkar dess uttalande, i enlighet med internationellt accepterade revisionsstandarder. Ett uttalande om att revisorn avstår från att uttala sig kan utfärdas i undantagsfall.]

Revisionsmyndigheten ska

- redogöra för och förklara reservationerna,
- uppskatta deras inverkan: begränsad eller betydande,
- kvantifiera inverkan i förhållande till de utgifter som deklarerats och i absoluta tal.

Det anses lämpligt att uppskatta reservationens inverkan som ”begränsad” om den avser oriktigheter (som ännu inte har korrigerats i räkenskaperna) motsvarande utgifter som överstiger 2 procent men är lägre eller lika med 5 procent av de totala utgifter som attesterats i dessa räkenskaper. Om oriktigheterna överstiger 5 procent av de totala utgifter som attesterats i dessa räkenskaper, ska motsvarande reservation uppskattas som ”betydande”. Samma resonemang ska tillämpas om revisionsmyndigheten inte exakt kan kvantifiera oriktigheterna och i stället använder sig av en schablonsats. Detta kan förekomma i samband med systembrister.

Inverkan kan kvantifieras antingen på grundval av den sammanlagda felprocent (eller sammanlagda återstående felprocent, om medlemsstaten har genomfört korrigerande åtgärder innan den årliga kontrollrapporten slutfördes) som fastställts för räkenskapsåret, eller också på schablonbasis, utifrån all information som revisionsmyndigheten haft tillgång till.

Revisionsmyndigheten ska tydligt ange om reservationerna avser räkenskaperna, utgifternas laglighet och korrekthet eller förvaltnings- och kontrollsystemet.

När det gäller flerfondsprogram och situationen varierar beroende på fond ska revisionsmyndigheten ange om och hur reservationerna gäller för respektive fond.

Uttalande med avvikande mening:

På grundval av det revisionsarbete som utförts anser jag att

- räkenskaperna ger/ inte ger [stryk det som inte är tillämpligt] en rättvisande bild i enlighet med artikel 29.5 i förordning (EU) nr 480/2014,
- de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen är/ inte är [stryk det som inte är tillämpligt] lagliga och korrekta,
- det förvaltnings- och kontrollsystem som inrättats fungerar/ inte fungerar [stryk det som inte är tillämpligt] ordentligt.

Detta uttalande med avvikande mening är grundat på följande:

När det gäller väsentliga frågor som rör räkenskaperna: ....

och/eller [stryk det som inte är tillämpligt]

När det gäller väsentliga frågor som rör lagligheten och korrektheten hos de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen och/eller [stryk det som inte är tillämpligt] ...

och/eller [stryk det som inte är tillämpligt]

När det gäller väsentliga frågor som rör förvaltnings- och kontrollsystemets funktion: ...

Det revisionsarbete som utförts föranleder tvivel på vad som sägs i förvaltningsförklaringen i

följande avseenden: ...

[Revisionsmyndigheten kan även inkludera en upplysning av särskild betydelse som inte påverkar dess uttalande, i enlighet med internationellt accepterade revisionsstandarder. Ett uttalande om att revisorn avstår från att uttala sig kan utfärdas i undantagsfall.]

Om det anges en begränsning i revisionsarbetets inriktning och omfattning i revisionsuttalandet, ska det göras en uppskattning av begränsningens (eventuella) inverkan på de utgifter som deklarerats. Om denna inverkan uppskattas som väsentlig, kan ett uttalande utan reservation inte avges.

Framför allt när det rör sig om uttalanden med reservation eller avvikande mening förväntas revisionsmyndigheten ange vilka korrigerande åtgärder som planeras eller vidtagits av de olika berörda myndigheterna. Revisionsmyndigheten ska följa upp om dessa åtgärder har genomförts samt följande år rapportera om genomförandet under punkterna 4.5 och 5.18 i den årliga kontrollrapporten.

När revisionsuttalandet och säkerhetsgraden fastställs måste även en lämplig yrkesmässig bedömning göras för att avgöra om avvikelserna är av en sådan omfattning att det motiverar till ett uttalande med reservation eller ett uttalande med avvikande mening.

Revisorn avstår från att uttala sig

I undantagsfall kan revisionsmyndigheten utfärda ett uttalande om att revisorn avstår från att uttala sig. Detta är endast aktuellt om revisionsmyndigheten inte kan revidera räkenskaperna, de utgifter som deklarerats eller förvaltnings- och kontrollsystemets funktion på grund av externa faktorer som ligger utanför revisionsmyndighetens ansvarsområde. I så fall ska revisionsmyndigheten förklara varför den inte har kunnat avge något revisionsuttalande. Specialfallet då revisionsuttalanden ska lämnas senast den 15 februari 2016 fastställs i bilaga 3 till denna vägledning.

Detta uttalande kan formuleras enligt följande:

På grund av att de förhållanden som beskrivs i stycket Begränsning av revisionens inriktning och omfattning ovan, har jag inte kunnat inhämta tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för ett revisionsuttalande. Jag avstår därför från att uttala mig om

– räkenskaperna,

och/eller [stryk det som inte är tillämpligt]

– lagligheten och korrektheten hos de utgifter i räkenskaperna för vilka återbetalning har begärts från kommissionen,

och/eller [stryk det som inte är tillämpligt]

– förvaltnings- och kontrollsystemets funktion.

BILAGA 1 – AVSNITT 10.1 ”RESULTAT AV SYSTEMREVISIONER” I MODELLEN FÖR DEN ÅRLIGA KONTROLLRAPPORTEN

Reviderad enhet	Fond (OP som får stöd genom flera fonder)	Benämning på revisionen	Den slutliga revisionsrapportens datum	Operativt program: [CCI-nr och namn]													Övergripande bedömning (kategori 1, 2, 3, 4) [se tabell 2- bilaga IV till förordning (EU) nr 480/2014]	Anm.	
				Centrala krav (i tillämpliga fall) [se tabell 1- bilaga IV till förordning (EU) nr 480/2014]															
				nr 1	nr 2	nr 3	nr 4	nr 5	nr 6	nr 7	nr 8	nr 9	nr 10	nr 11	nr 12	nr 13			
Förvaltande myndighet																			
Förmedlande organ																			
Attesterande myndighet																			

Obs: De skuggade fälten i tabellen betyder att kravet inte gäller den reviderade enheten.

BILAGA 2 – AVSNITT 10.2 ”RESULTAT AV REVISIONER AV INSATSER” I MALLEN FÖR DEN ÅRLIGA KONTROLLRAPPORTEN

Fond	Programmets CCI-nr	Program	A	B		C	D	E	F	G	H
			Belopp i euro motsvarande den population från vilken urvalet gjordes ³⁵	Utgifter under räkenskapsåret som reviderats i det slumpmässiga urvalet	Beloppet på oriktiga utgifter i det slumpmässiga urvalet	Sammanlagd felprocent (TER) ³⁶	Korrigeringar som vidtagits till följd av den sammanlagda felprocenten	Återstående sammanlagd felprocent (RTER) ³⁷	Övriga reviderade utgifter ³⁸	Summa oriktiga utgifter i övriga reviderade utgifter	
			Belopp ³⁹	% ⁴⁰							

³⁵ Kolumn A avser den population från vilken urvalet gjordes, dvs. ”det sammanlagda beloppet av stödberättigande utgifter som förts in i den attesterande myndighetens redovisningssystem och som har tagits med i betalningsansökningar som lämnats till kommissionen”, i enlighet med artikel 137.1 a i förordning (EU) nr 1303/2013, minus eventuella negativa urvalsenheter. Om exempelvis 23 miljoner euro har deklarerats som stödberättigande utgifter och detta inbegriper 3 miljoner euro för negativa urvalsenheter, ska beloppet 26 miljoner euro rapporteras i kolumn A eftersom detta motsvarar populationen av positiva belopp. Närmare förklaringar ges vid behov i avsnitt 5.4.

³⁶ Den sammanlagda felprocenten utgör summan av de beräknade slumpmässiga felen och i tillämpliga fall systembetingade fel och okorrigerade anomalier, dividerad med populationens storlek, i enlighet med artikel 28.14 i kommissionens delegerade förordning. Om de deklarerade uppgifterna inkluderar negativa urvalsenheter, ska dessa behandlas som en separat population. I så fall beräknas den sammanlagda felprocenten i förhållande till populationen av positiva urvalsenheter. Den sammanlagda felprocenten beräknas innan eventuella finansiella korrigeringar tillämpas på det reviderade urvalet eller den population från vilken det slumpmässiga urvalet gjordes. Om det slumpmässiga urvalet omfattar flera fonder eller program gäller den sammanlagda (beräknade) felprocent som anges i kolumn D hela populationen. Vid stratifiering ska närmare uppgifter för varje stratum ges i avsnitt 5.7.

³⁷ Se närmare förklaringar om den sammanlagda återstående felprocenten i avsnitt 5 i denna vägledning.

³⁸ I tillämpliga fall ska kolumn G avse utgifter som reviderats i samband med ett kompletterande urval.

³⁹ Utgiftsbelopp som reviderats (vid underpopulationer enligt artikel 28.9 i förordning (EU) nr 480/2014 ska endast beloppet för de utgiftsposter som faktiskt reviderats enligt artikel 27 i samma förordning anges i denna kolumn).

⁴⁰ Procentandel av utgifter som reviderats i förhållande till populationen.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

BILAGA 3 – ÅRLIGA KONTROLLRAPPORTER OCH REVISIONSUTTALANDEN SOM SKA LÄMNAS SENAST DEN 15 FEBRUARI 2016

Syftet med denna bilaga är att ge särskild vägledning för första gången som den årliga kontrollrapporten och revisionsuttalandet utarbetas under perioden 2014–2020, om endast begränsade eller inga utgifter har deklarerats till kommissionen för det första räkenskapsåret (januari 2014–juni 2015).

Årlig kontrollrapport

Revisionsmyndigheten ska i den årliga kontrollrapporten redovisa det revisionsarbete som har genomförts för det första räkenskapsåret och motsvarande resultat. Eventuella avvikelser från revisionsstrategin ska förklaras under *”Avsnitt 3 Förändringar av revisionsstrategin”*.

Revisionsuttalande

- Utgifternas laglighet och korrekthet:

Om det inte har deklarerats några utgifter till kommissionen för det första räkenskapsåret, får revisionsmyndigheten utfärda ett uttalande om att revisorn avstår från att uttala sig i fråga om utgifternas laglighet och korrekthet.

Om det har deklarerats begränsade utgifter till kommissionen för det första räkenskapsåret, ska revisionsmyndigheten genomföra en revision av insatser och därefter avge ett uttalande i fråga om utgifternas laglighet och korrekthet.

- Förvaltnings- och kontrollsystem:

Systemrevisioner kan inledas innan betalningsansökningar lämnas till kommissionen. Revisionsuttalandet får inte grundas enbart på resultaten av det revisionsarbete som görs i samband med utnämningar. Det oberoende revisionsorganets uttalande i samband med utnämningen av förvaltande/attesterande myndighet(er) avser upprättandet av förvaltnings- och kontrollsystemet, medan det revisionsuttalande som ska utarbetas från och med det första räkenskapsåret och bifogas den årliga kontrollrapporten ska grundas på revisionsmyndighetens bedömning av dessa systems funktion.

Om inga eller begränsade systemrevisioner (t.ex. revisionsarbete som grundas enbart på inspektioner för ett urval av transaktioner som ingår i betalningsansökningar som den förvaltande myndigheten har lämnat till den attesterande myndigheten) har gjorts (dvs. under programmets genomförande och efter revisionsarbetet i samband med utnämningarna), får revisionsmyndigheten utfärda ett uttalande om att revisorn avstår från att uttala sig i fråga om förvaltnings- och kontrollsystemets funktion. Revisionsmyndigheten ska ange skälen till att

den inte har utfört något eller endast begränsat revisionsarbete i fråga om programmets genomförandestatus⁴¹.

- Räkenskaperna

Om det inte har deklarerats några utgifter till kommissionen för det första räkenskapsåret och/eller den attesterande myndigheten inte i räkenskaperna har redovisat några belopp som avser programbidrag som utbetalats till finansiella instrument enligt artikel 41.1 i förordningen om gemensamma bestämmelser eller förskott på statligt stöd enligt artikel 131.4 i samma förordning, får revisionsmyndigheten fortfarande utföra begränsade kontroller av systemets funktion när det gäller räkenskaperna. I så fall anses det lämpligt med ett uttalande om att revisorn avstår från att uttala sig.

---

⁴¹ Här ska bland annat följande beaktas: framsteg i fråga om insatsernas genomförande, utgifter som deklarerats av stödmottagarna, belopp som betalats ut till stödmottagarna, de undertecknade avtalens antal och värde osv.